

ДОСЛІДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ

У сучасних умовах господарювання одним з напрямків, що сприяє підвищенню ефективності діяльності підприємства виступає інноваційна діяльність, яка сприяє посиленню конкурентних позицій підприємства за рахунок підвищення якості виробленої продукції та послуг, що надаються за умови цілеспрямованого новаторства, впровадження нових технологій.

Дослідженню інновацій присвячені праці таких зарубіжних та вітчизняних науковців :

- серед вітчизняних науковців проблематиці забезпечення інноваційного розвитку підприємств присвячені праці Ю. Бажала, О. Лапко, Л. Федулової, В. Онікієнко та ін. Теоретичні засади управління інноваційним розвитком підприємств висвітлено в працях О. Кузьміна М. Стадник, С. Ілляшенка, В. Божкова, П. Харів. Інституціональний аналіз інноваційного розвитку підприємств в Україні здійснено в дослідженнях В. Дементьєва, В. Вишневського.

- серед зарубіжних науковців питанням управління інноваційним розвитком присвячені праці С. Валдайцева, Л. Водочека, Дж. Ван Дейна, П. Друкера, Г. Менша, М. Портера, Р. Фостера, Ф. Хайека, С.Ю.Глазьєва, Д.С. Львова.

Під інноваційною діяльністю розуміють діяльність, спрямовану на здійснення експериментальних розробок, при впровадженні яких буде виготовлений новий або вдосконалений старий продукт, який згодом буде затребуваний на ринку. Крім того, інноваційна діяльність передбачає вдосконалення або розробку нового технологічного процесу за умови його подальшого застосування у виробничій діяльності підприємства. [1].

Слід враховувати, що впровадження нових технологій призводить до необхідності застосування адекватних змін в існуючих формах і методах організації управління, що обумовлює подальшу розробку інновацій в сфері прийняття управлінських рішень.

Особливе значення для організації інноваційної діяльності на підприємстві має формування відповідного механізму її розвитку, під яким розуміється сукупність організаційно-економічних форм реалізації та стимулювання проведення інноваційної діяльності, формування інноваційних рішень, методи їх регулювання. Застосування даного механізму здійснюється на трьох рівнях: макрорівні, регіональному і мікрорівні (рівні підприємства). Як на макро-, так і на регіональному рівні основні рішення повинні бути спрямовані на вдосконалення нормативно-правової бази в області інновацій; надання інвесторам певних пільг і привілеїв, підготовку компетентних фахівців з інноваційної діяльності. [2].

Інноваційні процеси в економіці не набули вагомих масштабів, кількість підприємств, що впроваджують інновації, зменшується з кожним роком і становить зараз 12–14%, що менше в 3–4 рази, ніж в інноваційно розвинутих економіках. Наукоємність промислового виробництва знаходиться на рівні 0,3%, що на порядок менше від світового рівня. При цьому майже третина коштів, що витрачаються на інноваційну діяльність, припадає на закупівлю обладнання, в той час як на придбання прав на нову інтелектуальну власність або на проведення НДДКР витрати на порядок менші.

Майже половина з інноваційних підприємств взагалі не фінансують проведення в інтересах свого виробництва наукових досліджень. Якщо інноваційний розвиток підприємства стає пріоритетним завданням, то для його втілення необхідно провести зміни у виробничій і збутовій діяльності, в розподілі фінансових і інвестиційних ресурсів і в проведенні маркетингової політики. Дані зміни повинні ґрунтуватися на двох принципах:

- необхідно дотримуватися балансу інтересів споживача і виробника, тобто впроваджуваний інноваційний продукт повинен відповідати як вимогам ринку, так і відповідати потребам для розвитку підприємства;
- інвестиційна діяльність підприємства повинна здійснюватися безперервно.

Сучасний етап інноваційного розвитку все більше пов'язується з такими його пріоритетними напрямками, як: автоматизація, роботизація, кібернетизація, розвиток мікроелектроніки, біотехнології, інформатики, енергозберігаючих технологій. [3].

При цьому слід враховувати, що впровадження інноваційної діяльності - це процес досить тривалий, і керівництво підприємств має бути готове, що позитивний ефект може настати не так скоро, як це очікується. Крім того, інноваційна діяльність є діяльність з високим ступенем ризику і не завжди виправданого.

Отже прийняттю рішення про доцільність введення інноваційної діяльності повинен передувати всебічний аналіз всіх плюсів, мінусів і можливих наслідків, а для цього необхідне залучення фахівців даної сфери.

Список використаних джерел:

1. Ілляшенко С. Управління інноваційним розвитком: проблеми, концепції, методи : [навчальний посібник] / С. Ілляшенко. — Суми : Університетська книга, 2003. – 236 с.
2. Управління інноваційним розвитком: конспект лекцій з дисципліни / С. М. Ілляшенко, О.А. Біловодська – Суми: Вид-во СумДУ, 2006. – 129 с
3. Харів П. Інноваційна діяльність підприємства та економічна оцінка інноваційних процесів : [монографія] / П. Харів. — Тернопіль : Економічна думка, 2003. – 410 с.